

7/8166

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r YardımcılıĐı

Sayı : 026.21/2002/SPGY/326455
Konu : Yazılı Soru Önergesi

ÇOK İVEDİ/SÜRELİ

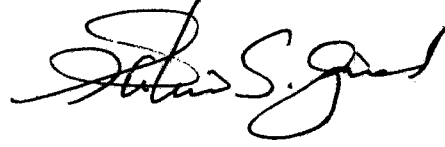
27.08.2002
SÜRELİ - ÇOK İVEDİ

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 5 Ağustos 2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/8166-16637/39275 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili Sayın M. Zeki Çelik'in Sayın Başbakanımıza yönelttiĐi ve Sayın Başbakanımızca eşg¼d¼m¼mde yanıtlanması tensip olunan ilgide kayıtlı yazılarına ekli soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Prof. Dr. Şükrü Sina GÜREL
Dışışleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

EK: Soru önergesi yanıtı (2 nüsha)

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ZEKİ ÇELİK'İN YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

1. Gurbetçi işçilerimiz niçin seçimlerde bulundukları ülkelerde oy kullanamamaktadır?
2. Yabancı ülkelerdeki vatandaşlarımızı seçme, seçilme haklarından mahrum eden gerekçe ve seçimlerde oy kullanamamasının önündeki engeller nelerdir?
3. Bulundukları ülkelerdeki elçilik ve konsolosluklarda ya da uygun mekanlarda oy kullanmaları niçin sağlanamamaktadır?
4. Yabancı ülkelerdeki vatandaşlarımızın demokratik haklarını kullanmaları için ne gibi tedbirler almaktasınız?

YANITLAR:

7 Kasım 1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Başlangıç Metni ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair 23 Temmuz 1995 tarih ve 4121 sayılı Kanun'la Anayasa'nın 67nci maddesinde yapılan değişiklik sonucunda yurtdışında yaşayan vatandaşlarımıza Türkiye'de yapılan genel seçimler için bulundukları ülkelerde oy kullanma olanağı tanınmıştır.

Anayasa'nın 67nci maddesinin değiştirilen 2nci paragrafı şöyledir: "Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurtdışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler."

Anayasa'nın yukarıda sözkonusu değişikliğinden hemen sonra, başta yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın yoğun olarak yaşadıkları ülkelerde olmak üzere, konuya ilişkin gerekli inceleme ve araştırma çalışmaları yapılmıştır.

Bu çalışmalar bağlamında, diğer ülkelerin uygulamaları ve bu konuda vatandaşlarımızın bulundukları ülke makamlarının yaklaşımı ve işbirliği olanakları da soruşturulmuştur.

Almanya Federal Cumhuriyeti hariç tüm ülkeler, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın Türkiye temsilciliklerinde veya temsilcilikler dışında oy kullanmalarının mümkün olduğunu bildirmişlerdir. Yurtdışında yaşayan sayıları 4 milyona yaklaşan vatandaşımızın 3,7 milyonu Avrupa'da ve bunların da 2,5 milyonu Almanya'da bulunmaktadır. Diğer bir deyişle, yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın yüzde 62'si, Avrupa'dakilerin ise yüzde 67'si Almanya'dadır. Bu nedenle, Almanya'nın tutumu önem arz etmektedir.

Almanya, kamu düzeni ve güvenliği açısından sakıncalı bulduğu gerekçesiyle Almanya'da yaşayan vatandaşlarımızın Büyükelçilik ve Başkonsolosluklarımız ile diğer mekanlarda kurulacak sandıklarda oy kullanmalarına izin vermeyeceğini bildirmiş, soruna çözüm yolu olarak mektupla oy kullanılmasını önermiştir.

T.B.M.M. Partilerarası Anayasa Uyum Komisyonu 25 Kasım 1998'de Anayasa'nın 67. maddesinin öngördüğü yasanın çıkartılmasına yönelik olarak Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'da değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi'ni T.B.M.M. Başkanlığı'na sunmuştur.

T.B.M.M. Anayasa Komisyonu konuyu incelemek ve nihai hale getirmek üzere bir alt komite oluřturmuřtur.

Bu alt komite bir ka toplantı yapmıř ancak alıřmalarını sonulandıramamıřtır.

Son olarak, İzmir Milletvekili Sayın Rıfat Serdaroėlu'nun, Amasya Milletvekili Sayın Ahmet İyimaya'nın ve Erzurum Milletvekili Sayın İsmail Kse ve arkadaşlarının 298 sayılı Seimlerin Temel Hkmleri ve Semen Ktkleri Hakkında Kanun'da deėiřiklik yapılmasına dair Kanun tekliflerinin birleřtirilmesi hususu T.B.M.M. Dıřıřleri Komisyonu'nun gndemindedir.